

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

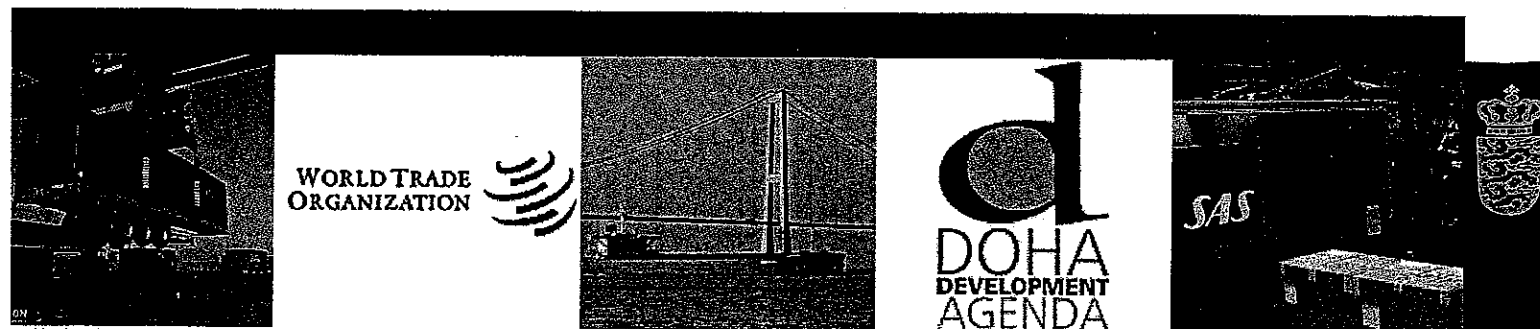
Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

7. maj 2007

I henhold til Beretning om Folketingets behandling af WTO-sager afgivet af Europaudvalget den 14. marts 1997 oversendes hermed regeringens orientering fra 2. halvår 2006 om de væsentlige sager, der forventes behandlet i WTO-regi.

HALVÅRLIG ORIENTERING OM WTO
2. HALVÅR 2006

HALVÅRLIG ORIENTERING OM WTO
2. HALVÅR 2006

Om WTO

Verdenshandelsorganisationen World Trade Organisation (WTO) blev grundlagt den 1. januar 1995 som afløser for og udbygning af GATT (General Agreement on Tariffs and Trade). WTO arbejder for at skabe gennemsigtighed, forudsigelighed og ens behandling af alle medlemmer på de internationale markeder. WTO er den eneste globale organisation, der fastsætter og administrerer handelsregler mellem lande i verden. Organisationens handelsaftaler er bindende for medlemslandene, og WTO's domstolssystem kan idømme et land straffold, hvis det overtræder reglerne.

Mark i WTO

Danmark har som en lille og åben økonomi en væsentlig interesse i et internationalt, regelbaseret handelssystem. Alternativet er den stærkes ret. En god regulering af den globale økonomi forbedrer mulighederne for handel mellem lande, hvilket giver både mere handel og mere retfærdig handel. Det er til fordel for dansk økonomi, verdensøkonomien og udviklingslandene. I den sammenhæng er det vigtigt for Danmarks handelspolitiske interesser, at EU bruger sin internationale tyngde til at styrke de globale handelsregler.

Fællesskabskompetence for EU's handelspolitik

Den fælles handelspolitik er baseret på Traktatens artikel 133:

1. Den fælles handelspolitik bygger på ensartede principper, navnlig for så vidt angår toldændringer, indgåelse af told- og handelsaftaler, gennemførelse af ensartethed i liberaliseringsforanstaltninger, eksportpolitik og handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger, herunder foranstaltninger mod dumping og subsidieordninger. Kommissionen fremsætter forslag for Rådet vedrørende iværksættelse af den fælles handelspolitik.
3. Skal der føres forhandlinger om aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer, retter Kommissionen henstillinger til Rådet, som bemyndiger den til at indlede de nødvendige foranstaltninger. Disse forhandlinger føres af Kommissionen inden for rammerne af de direktiver, som Rådet kan meddele den, og i samråd med et særligt udvalg, der er udpeget af Rådet til at bistå den i dette arbejde. De relevante bestemmelser i artikel 300 finder anvendelse.
4. Ved udøvelse af de beføjelser, som i denne artikel er tillagt Rådet, træffer det afgørelse med kvalificeret flertal.

I henhold til Beretning til Folketingets behandling af WTO-sager afgivet af Europaudvalget den 14. marts 1997 orienterer regeringen hvert halve år om de væsentlige sager, der forventes behandlet i WTO-regi.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Doha Udviklingsrunden.....	4
	<i>Fra Hongkong til suspension af forhandlingerne i juli 2006</i>	<i>4</i>
	<i>Det stille diplomati.....</i>	<i>4</i>
	<i>Genoptagelsen af det tekniske arbejde i forhandlingsgrupperne</i>	<i>5</i>
	<i>Nye signaler genstarter forhandlingerne i 2007.....</i>	<i>5</i>
2.	Optagelse af nye medlemmer i WTO	7
	<i>Rusland</i>	<i>7</i>
	<i>Ukraine</i>	<i>7</i>
	<i>Andre lande i optagelsesprocessen</i>	<i>7</i>
3.	Grønland	8
4.	Tvistbilæggelse	9
	<i>Bananer (Ecuador og Colombia vs. EU)</i>	<i>9</i>
	<i>Flystøtte (EU vs. USA, USA vs. EU)</i>	<i>9</i>
	<i>GMO'er (USA, Argentina og Canada vs. EU)</i>	<i>9</i>
	<i>Hormoner (EU vs. USA/Canada)</i>	<i>9</i>
	<i>Laks (Norge vs. EU)</i>	<i>10</i>
	<i>Sukker (Thailand vs. EU)</i>	<i>10</i>

1. Doha Udviklingsrunden

Doha Udviklingsrunden blev suspenderet i juli 2006. Forhandlingerne stod derfor stort set stille i 2. halvår 2006.

Nærværende orientering har afventet genoptagelsen af forhandlingerne. Der redegøres for udviklingen i forhandlingerne frem til marts 2007 og konturerne for det mulige forhandlingsforløb frem til juli 2007.

For mere detaljeret baggrund, såvel med hensyn til Doha Udviklingsrunden som WTO generelt, henvises til beretningen fra 1. halvår 2006.

Fra Hongkong til suspension af forhandlingerne i juli 2006

Der blev på WTO ministermødet i december 2005 i Hongkong vedtaget en tidsplan for Doha-udviklingsrunden, som sigtede på at afslutte forhandlingerne med udgangen af juli 2006. Udestående tekniske forhold kunne så afklares inden udgangen af 2006. Dermed ville USA have den fornødne tid til at afslutte sine hjemlige procedurer under den amerikanske handelsbemyndigelse¹ inden dens udløb i slutningen af juni 2007.

I foråret 2006 stod det imidlertid klart, at tidsplanen fra Hongkong nok var for stram. Toneangivende WTO medlemmer havde svært ved at nå til enighed.

USA afviste at komme med et udspil til, hvad USA kunne tilbyde mht. reduktion og discipliner for landbrugsstøtte. USA henviste til, at især EU – men også Indien – havde for lavt ambitionsniveau mht. markedsadgang for landbrugsprodukter. EU påpegede, at man allerede havde været ambitiøse mht. markedsadgang for landbrugsprodukter ved sit tilbud fra oktober 2005, som man endda havde forbedret ved at tilbyde yderligere koncessioner på produkter af amerikansk interesse. EU's handelskommissær, Peter Mandelson, sagde i juli 2006, at EU havde bevæget sig tæt på kravet fra G-20². Det blev ikke klart, hvad G-20 landene kunne tilbyde vedrørende industritold og tjenesteydelser.

WTO's Generaldirektør besluttede på den baggrund i juli 2006 at suspendere forhandlingerne. Dermed fik medlemmerne mulighed for at søge mere fleksibilitet i deres forhandlingsmandater og for bilateralt at drøfte kompromismuligheder forud for tilbagevenden til den multilaterale proces.

Det stille diplomati

Efter sommerferien dannede bilaterale kontakter grundlag for bestræbelser på at genstarte forhandlingerne med den fornødne fleksibilitet.

Der blev i Rio den 9.-10. september 2006 afholdt møde i G-20 gruppen. I mødet deltog også fire af de fattigste udviklingslande. EU, USA og Japan var også rejst til Rio på baggrund af invitation fra de brasilianske værter.

WTO's Generaldirektør, Pascal Lamy, sagde efter mødet, at der var konsensus om behovet for at genstarte forhandlingerne. Han understregede dog samtidig, at der fortsat var et betragteligt arbejde forude med hensyn til modaliteter for reduktion af landbrugsstøtte og markedsåbning for landbrugsprodukter.

EU forsøgte gennem bilaterale drøftelser med USA at belyse, hvad EU's markedsadgangstilbud for landbrugsprodukter reelt ville betyde for amerikanske handelsmuligheder. Samtidigt arbejdedes på at bygge bro mellem USA og de udviklingslande, der er meget betænkelige med hensyn til øget markedsadgang for landbrugsprodukter.

¹ Trade Promotion Authority, TPA

² bestående af bl.a. Brasilien, Argentina, Indien, Thailand, Malaysia, Filippinerne og Sydafrika.

Genoptagelsen af det tekniske arbejde i forhandlingsgrupperne

WTO's Generaldirektør, Pascal Lamy, indkaldte efter G-20 mødet i Rio og efter nogen tids bilaterale kontakter til et uformelt WTO delegationschefsmøde den 16. november 2006.

Lamy sagde på mødet, at Doha-udviklingsrunden befandt sig mellem diplomati i kulisserne og egentlige forhandlinger. Det blev på den baggrund foreslået at genoptage det tekniske arbejde i forhandlingsgrupperne under ledelse af de respektive gruppers formænd (Generaldirektøren anvendte begrebet "soft resumption").

Flere delegationer benyttede lejligheden til at beklage manglen på fremskridt i forhandlingerne. Der var generelt støtte til genoptagelse af det tekniske arbejde, om end flere påpegede, at et gennembrud i forhandlingerne ikke kunne skabes gennem forhandling i arbejdsgrupperne.

I de efterfølgende uger arbejdede EU sammen med en række andre centrale WTO medlemmer for, at det tekniske arbejde så vidt muligt blev genoptaget i alle forhandlingsgrupperne.

Der var begrænset fremdrift i forbindelse med genoptagelsen af arbejdet i grupperne vedrørende landbrug, industrivarer og intellektuel ejendomsret. Der var nogen fremdrift mht. forhandlingerne i gruppen vedrørende regler for anti-dumping og subsidier.

I gruppen vedrørende handelstøtte var der god fremdrift, og man indledte efter genoptagelsen af forhandlinger drøftelser om udformningen af et udkast til aftaletekst.

Det lykkedes i gruppen vedrørende forbedring af WTO's regler for bilaterale handelsaftaler at nå til enighed om en transparensmekanisme. Den skal sikre, at alle bilaterale aftaler vil blive notificeret til WTO med henblik på behandling i arbejdsgruppen vedrørende regionale handelsaftaler. Gruppen arbejder videre med at operationalisere WTO's eksisterende regler for hvad der kan anses som en WTO-medholdelig frihandelsaftale.

Ved et møde i WTO's Generelle Råd i midten af december 2006 fandt Lamy, at et stigende forhandlingsengagement var undervejs. Der havde dog endnu ikke været gennembrud mht. hovedspørgsmålene, herunder landbrugsstøtte samt markedsadgang for landbrugsprodukter og industrivarer. Men Lamy forventede, at ministerkontakter i begyndelsen af 2007 ville lede op til nye substansforhandlinger i foråret.

Nye signaler genstarter forhandlingerne i 2007

I slutningen af januar mødtes toneangivende WTO medlemmer i margin af det årlige Verdensøkonomiske Forum i Davos. Mødet resulterede i positive politiske signaler om mulighederne for at opnå en aftale. På den baggrund støttede medlemslandene efterfølgende Lamys forslag i WTO's generelle råd den 1. februar om at genoptage forhandlingerne.

Især EU, Brasilien, Japan, New Zealand og Australien har siden søgt at skabe nyt momentum i forhandlingerne. For det første gennem politisk dialog på de højeste niveauer. For det andet ved på teknisk niveau at tydeliggøre forhandlingspositioner og fleksibiliteten heri.

Der er et udbredt ønske blandt WTO's medlemmer om at nå til enighed om en Doha Udviklingsrunde-aftale. For det første pga. de nye markedsmuligheder, der kan skabes for industrivarer, tjenesteydelser og landbrugsvarer. For det andet pga. de muligheder, der er for at styrke WTO's eksisterende regelsæt og for at reducere og tæmme handelsforvridende landbrugsstøtte. For det tredje pga. muligheden for at bedre udviklingslandenes integration i den globale handel.

For det fjerde på grund af den legitimitetskrise som WTO ville kunne havne i, hvis det ikke viser sig muligt at opnå et kompromis.

Den amerikanske administration fremlagde i slutningen af januar et udkast til amerikansk lovgivning om landbrugsstøtte. Det vurderes af flere WTO medlemmer, herunder bl.a. EU og Brasilien, at forslaget ikke umiddelbart vil føre til reduktion af handelsforvridende landbrugsstøtte. USA har imidlertid sagt, at man er rede til at ændre landbrugsstøtten, hvis man i WTO opnår en ambitiøs og balanceret aftale, herunder også hvad angår markedsadgang for landbrugsprodukter.

G4 kredsen – EU, USA, Brasilien og Indien – har siden genoptagelsen af forhandlingerne arbejdet på at nå til enighed om en samlet forhandlingspakke. Målet er at færdiggøre denne pakke i maj-juni, hvorefter indholdet forudses drøftet i den samlede WTO-kreds. Formentlig vil der senest i september skulle være enighed i medlemskredsen, hvis det skal være muligt for den amerikanske præsident at opnå forlængelse af sin handelsbemyndigelse i efteråret, således at Runden kan afsluttes inden udgangen af 2007.

Hvis drøftelserne i WTO's arbejdsgrupper således viser den fornødne fremdrift, ventes Lamy derfor at indkalde til et møde i WTO's generelle råd senest i september, hvor der antagelig vil være deltagelse på ministerniveau og dermed mulighed for at træffe de afgørende politiske beslutninger om den endelige aftaleramme. Denne aftaleramme skal så udmøntes i en detaljeret aftaletekst over de efterfølgende måneder.

En gennembruds aftale vil givet fokusere på landbrug og markedsadgang for industrivarer, som har udgjort kernen i G4 drøftelserne. Derudover ventes enighed om en substantiel udviklingspakke bestående af bl.a. særlige handelskoncessioner til udviklingslandene og teknisk bistand. Endelig forventes der at være retningslinier for de videre forhandlinger vedrørende tjenesteydelser og forbedring af handelsregler.

Hvis der ikke opnås enighed om en aftaleramme i september, bliver det formentlig vanskeligt at afslutte Doha Udviklingsrunden i en overskuelig fremtid – bl.a. grundet kommende amerikansk præsidentvalg og påbegyndelsen af EU's midtvejs gennemgang af den fælles landbrugspolitik i 2008.

2. Optagelse af nye medlemmer i WTO

Vietnam blev, efter afslutningen af de bilaterale forhandlinger i 2006, den 11. januar 2007 optaget som det 150. medlem af WTO. Dermed er WTO blevet endnu mere globalt favnende. Det er nu blot Rusland, Ukraine, en række lande i Kaukasus, enkelte mindre udviklingslande og enkelte lande på Balkan, der endnu ikke er medlemmer.

Rusland

Rusland og USA blev i begyndelsen af november 2006 enige om en bilateral markedsadgangsftale for Ruslands WTO tiltrædelse. Rusland fik dermed afsluttet sine bilaterale optagelsesforhandlinger med de største WTO medlemmer. Det er således mere eller mindre blot den multilaterale proces, der skal afsluttes, før Rusland kan opnå medlemskab. Listen af uafsluttede forhold er imidlertid relativt omfattende. Rusland mangler fortsat at bringe dele af sin nationale lovgivning i overensstemmelse med WTO, herunder vedrørende: toldbehandling, sanitære og phytosanitære forhold, intellektuel ejendomsret, tekniske handelsbarrierer, diskriminerende jernbanegebyrer og investeringsrelaterede forhold. EU fører fortsat bilaterale konsultationer med Rusland med henblik på at fremme færdiggørelsen af den multilaterale proces.

Ukraine

Ukraine har ligeledes afsluttet de bilaterale markedsadgangsforhandlinger med de største WTO medlemmer. Der er imidlertid fortsat en række udeståender, som skal afklares i den multilaterale proces mht. overensstemmelse mellem Ukraines lovgivning og WTO's regelsæt. Den ukrainske regering vedtog i december 2006 en pakke med 20 lovændringer. EU har påpeget, at der fortsat er udeståender mht. diskriminerende lovgivning vedrørende moms for landbrugsprodukter. Hertil kommer manglende lovgivning for administrationen af importlicenser for bl.a. korn, kød og sukker. USA har påpeget, at der fortsat er en række uafklarede lovgivningsforhold, som bør afklares før det næste møde i WTO arbejdsgruppen for Ukraines optagelse kan finde sted.

Andre lande i optagelsesprocessen

Der var i andet halvår af 2006 også møder i arbejdsgrupperne for WTO optagelse af Bhutan, Kasakhstan, Laos, Montenegro, Serbien og Tadsjikistan.

Blandt disse lande er optagelsesprocessen for Kasakhstan den mest fremskredne. Kasakhstan arbejder for indeværende på hurtigst muligt at få afsluttet sine bilaterale markedsadgangsforhandlinger med USA og EU. Når disse er afsluttet vil Kasakhstan, på linje med Rusland og Ukraine, kunne fokusere på den multilaterale proces.

3. Grønland

I forhold til Grønland er der to aktuelle aspekter af vigtighed: Doha Udviklingsrunden og den igangværende proces med at bringe Grønlands toldsatser og støtteordninger i overensstemmelse med WTO's regelsæt .

Doha Udviklingsrunden kan føre til erosion af Grønlands toldfrihed i EU. Særligt erosion mht. tolden for rejer vil have væsentlige implikationer for Grønland. Koldtvandsrejer er Grønlands eneste reelle eksportprodukt. Eksporten af rejer til EU udgør omkring 65% af Grønlands samlede eksport.

Grønlands Hjemmestyre har intensiveret sit arbejde med at bringe sine toldsatser og støtteordninger i overensstemmelse med WTO's regelsæt. Grønlands Skattedirektorat har i marts måned 2007 anmodet Skatteministeriet om assistance i forbindelse med fastlæggelse af toldsatser. Endvidere har Grønlands Landsstyre fremlagt en ny landbrugslov til Landstinget, hvori det foreslås, at Grønlands Hjemmestyre - i samarbejde med relevante danske parter - indleder drøftelser med henblik på at afklare, på hvilken måde de grønlandske støtteordninger kan tilpasses WTO-reglerne.

4. Tvistbilæggelse

Banuner (Ecuador og Colombia vs. EU)³

Ecuador anmodede den 16. november 2006 om konsultationer med henvisning til EU's importregime for bananer, herunder særligt (1) den præferentielle behandling af bananer med oprindelse i AVS-landene⁴ (2) toldkvoten for bananer fra AVS-landene og (3) indførelsen af den ubundne told på 176 euro/t for bananer fra MFN producenter. Colombia anmodede den 23. november om at deltage i konsultationerne. USA, Panama, og ni AVS-lande har anmodet om tredje-partsstatus.

Der afholdtes konsultationer den 14. december 2006. Ecuador bekendtgjorde den 19. februar 2007, at man ville anmode om etableringen af et Panel. Anmodningen blev imødekommet af Tvistbilæggelsesorganet den 20. marts 2007.

Flystøtte (EU vs. USA, USA vs. EU)⁵

Der blev den 20. juli 2005 etableret et Panel på foranledning af henvendelser fra såvel USA som EU. Tvistbilæggelsesprocessen blev midlertidigt afbrudt, da USA den 31. januar 2006 anmodede om yderligere konsultationer. Da der ikke blev fundet en forhandlingsløsning, har parterne forberedt sagens første forelæggelse for panelet den 20. og 21. marts 2007.

GMO'er (USA, Argentina og Canada vs. EU)⁶

USA, Argentina og Canada anlagde i 2003 sag ved WTO med henvisning til EU's begrænsninger for indførelse af genetisk modificerede organismer (GMO'er).

EU's Ministerråd blev i december 2002 enig om to forordninger om sporing og mærkning af GMO-fødevarer og -foderstoffer. Reglerne trådte i kraft i april 2004 og tillader markedsføring af mærkede GMO-produkter. De sikrer mærkning og miljø- og sundhedsovervågning af produkterne, samt krav til sporbarhed, der muliggør tilbagetrækning af miljø- og sundhedsskadelige produkter fra EU's marked. Med vedtagelsen af de fælles regler ophævedes et moratorium indgået af EU-landene, hvori en række lande var enige om ikke at tillade GMO'er i EU. Siden moratoriets ophævelse er et antal GMO'er blevet godkendt.

Den endelige panelrapport blev vedtaget af Tvistbilæggelsesorganet den 21. november 2006, og EU bekendtgjorde på organets møde den 19. december 2006, at man ville efterleve anbefalingerne, idet der dog var behov for en rimelig tidsperiode mht. implementeringen. Der er for indeværende drøftelser mellem parterne om såvel modaliteterne for implementering, som hvad der kan betegnes som en rimelig tidsperiode herfor.

Hormoner (EU vs. USA/Canada)⁷

EU's importforbud mod hormonbehandlet oksekød fra USA og Canada blev i 1998 kendt i strid med WTO's regler. USA og Canada indførte derfor straffetold på en række EU produkter. EU vedtog imidlertid en ændring af hormondirektivet for at bringe det i overensstemmelse med WTO retten. Direktivet trådte i kraft i oktober 2003, men USA og Canada bevarede straffetolden med argumenter om, at EU's lovgivning fortsat ikke var WTO medholdelig. EU anmodede derfor i januar 2005 om nedsættelse af et panel.

3 DS27 – Banana Import Regime and ACP-EC Partnership Agreement

4 Afrika, Vestindien og Stillehavet

5 Measures Affecting Trade in Large Civil Aircraft, DS317

6 Measures affecting the approval and marketing of biotech products (GMOs), DS291

7 Continued Suspension of Obligations in the EC-Hormones Dispute, DS320/321

Der blev den 27.-28. september og 2.-3. oktober 2006 afholdt mundtlige høringer ved panelet. Panelrapporten foreligger fortsat ikke på trods af, at den skulle have været færdig i januar 2007.

Laks (Norge vs. EU) ⁸

Sagen vedrører den endelige antidumpingtold på norsk laks, som EU indførte den 17. januar 2006. De første konsultationer fandt sted i maj 2006 på norsk anmodning. De førte ikke til en løsning af tvisten. Norge tog ikke imod EU's tilbud om yderligere konsultationer, men anmodede i stedet om nedsættelse af et panel. Der afholdtes den 5.-6. februar 2007 høringer ved panelet, der siden sendte skriftlige spørgsmål til parterne. Panelets endelige rapport ventes offentliggjort i juni 2007.

Sukker (Thailand vs. EU) ⁹

WTO's appelorgan stadfæstede i april 2005 en tidligere afgørelse, som gav Brasilien, Thailand og Australien medhold i, at EU's sukkerordning ikke var i overensstemmelse med forpligtelserne i WTO's landbrugsaftale. EU vedtog i februar 2006 en sukkerreform, der også skulle betyde at EU levede op til WTO's regler. Australien, Brasilien og Thailand var imidlertid ikke enige heri. EU indgik en aftale med parterne om den videre procedure, og sagen blev afsluttet efter omfattende drøftelse vedrørende effekterne af sukkerreformen.

⁸ Antidumping measures against farmed salmon from Norway, DS337

⁹ Export subsidies on sugar, DS265/266/283

Læs mere om WTO-forhandlingerne

På Udenrigsministeriets hjemmeside om WTO og Doha-Runden www.wto-runden.dk findes blandt en gennemgang af status i forhandlingerne, nyheder samt baggrundsmateriale. Siden kan også findes på Udenrigsministeriets hjemmeside www.um.dk under handelspolitik.

DANMARKS EKSPORTRÅD UDENRIGSMINISTERIET

Asiatisk Plads 2
1448 København K
Tlf. 33 92 00 00
Fax. 32 54 05 33
Email um@um.dk
www.um.dk